

Előfizetési feltételek
helyben házhoz 1 forint
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 ft — kr
Fél évre 3 ft — kr
Negyedévre 1 ft 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Helyedij 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

Kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papírra-
gár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések es
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Pünkösöd.

„Nem beszédben áll az Istennek országa, hanem a Léleknek erejében“ (I. Kor. IV: 20.); az Istennek Lelkét pedig arról ismerjük meg, hogy „valamilyen Lélek vallja, hogy a Jézus Krisztus a testben eljött, Istentől vagy az“ (I. Ján. IV: 2) és ez a Lélek a mi lelkünkkel együtt térsen bizonyoságot arról, hogy mi Istennek fiai vagyunk (Róm. VIII: 16).

A Léleknek ez az ereje és ez a bizonyoságtétele teremtette meg amaz első pünköszt napján a keresztény anyaszentegyházat. Ha csak szavak, ha csak fennszárnyaló ékesszólás, ha pusztá beszéd, avagy csak pillanatra fellángoló lelkesedés lett volna az az első apostoli igehirdetés, mely a Jeruzsálemben összegyűlt sokasághoz szólt; ha, mint Gamáliel mondá, csak emberektől lett volna e tanács és dolog és nem Istentől; ugy bizonyára semmivé lett volna az, és mind azok, akik nékik abban a përczben hittek, eloszoltak volna. Az Istennek országa sem jö el beszédben, sem nem áll abban; hanem a Léleknek amaz erejében, amely meggyözi e vilá-

got a bünröl, az igazságról, az itéletről és a szabadságról. A bünröl, amely nem akarja elfogadni az Istennek a Jézus Krisztusban e világnak adott ingyen kegyelmét s amely nem akar hinni Abban, aki adatott nekünk váltásunkra, megigazulásunkra és üdvösségünkre. Az igazságról, amely ez: „hogy örök életet adott nekünk az Isten és ez élet az ő fiában vagy az“. Az itéletről, mivel-hogy a világnak fejedelme megítéletelt, mert „aki Istentől született, megtartja magát és a gonosz nem illeti azt“, sem a halál a felett nem győzedelmeskedik. És a szabadságról, arról a „százszor szent égi“ szabadságról, amely után az egész teremtett világ ugy áhit, ugy sóvárog s amelyért már annyi harezot vívott és annyi könyvet és vért ontott. És vajjon megnyerte-e már? Az Istennek országa a Léleknek erejében áll. „Ahol az Urnak ama lelke vagy, ott vagy az szabadság“ (II. Kor. III: 17).

Amaz első pünköszt predikáció a léleknek erejével arról győzte meg a sokaságot, hogy az Isten előtt való megigazulást, az örök életet csak Isten ingyen kegyelméből, a Krisztusban vetett

hit által nyerheti meg és csak e kegyelem birtokában lehet tökéletesen szabad, és csodálkozhatunk-e, ha egyszerre három ezer, üdvösség és szabadság után sovárgó lélek borult oda az apostolok lábaihoz és könyörögve kérte a Szent Lélek ajándékát?!

Nem, nem beszédben áll az Istennek országa, az üdvösségnek és szabadságnak örök birodalma, hanem a Léleknek erejében!

A Léleknek erejéről bizonyoságot tesznek ma is a gyülekezetek és hívek előtt mindazok akik lelkesültséggel és bizalommal szólnak az ígéretekéről és szent reményekéről, javakról és drága ajándékokról, amelyeket az Isten, a mi Atyánk készített az ötlet szeretőknak és amelyeket bizonyára megad az ő Szent Lelke által mindeneknek, akik kérendik tőle a Krisztus nevében.

„Az Istennek békessége uralkodjék a ti szívetekben, melyre hivatattatok is egy testbe, és a Krisztusnak beszéde lakozzék ti bennetek bőséggel, minden bölcseséggel!“

TÁRCZA.

Lelki háboru.

— Ballada. —

Kivitték, kitették, három napja epen
Siratja az anyja, talpig feketében.
Lázás fejét búsan tenyerebe hajtja,
Tíz esztendőt tesz ki a három nap rajta.
Ijesztő az arca.

Kívül az ablakon őszi eső koppan,
Fölrriad az asszony, agya tüzel jobban.
„Ki jöhet ilyenkor?... Jaj Istenem, hátha...“
S mintha a sötétben fehérséget látna,
Olyat, mint a lánya.

„Te vagy az, leányom, megjöttél, mit látok?
Hozzá adlak, ne kérj, áldásom reátok.
Hivom szeretődöt, vegyen az ölébe,
Esküvődön itt lesz egész falu népe,
Futok is elébe.“

Zúg az egész falu, kiszalad eléje:
„Szegény gyászos asszony bomlott az elméje“,
„Menyasszony a lányom“, egyre csak azt hajtja,
S lánya lakodalmát a piacon tartja,
Ott mulatnak rajta.“

Dayka Antal.

A kézcsoók.

— Irta: Dr. Goldner Adolf. —

Jelen cikkem keretében nem szándékom kutatni, hogy mikor és kik találták fel a csókot, annál kevésbé, mert erre vonatkozólag a vélemények nemcsak eltérők, de sokban ellentmondók is. Némelyek azt állítják, hogy a csók mindazóta létezik, mióta szerelem van a világon (de minek is van szerelem a világon? kérdi a poeta) — tehát örök idő óta. Mások ellenben azt állítják, hogy női fufang és praktika találta fel a csókot is oly czélből, hogy a férjek ellentmondásra felnyilni merészlő ajkait némaságra kárhóztatva lezárják vele. Vannak azonban hívei azon föltevésnek is, hogy a csók a spiczliskedésnek egy jól kiesztelt eszköze volt annak idején, még pedig a férjek javára, midőn a derék római amazonok veszedelmes konkurrencziát csináltak férjeiknek a kancsók fenekére való tekintetésben, mit a férjek nem igen tartottak asszonyokhoz illő dolognak, s a bornak kiáradó illata után a nyomozást csók alakjában ejtették meg, hogy letagadhatlan tanubizonyosság szereztessék a házi fenyték alkalmazásához.

Bármiként legyen is a dolog, végezetül magam is azt mondom, hogy a csók nem utolsó dolog — de csak módjával.

A csók is olyan, mint a bor. Mert a bor

is kedvderítő, búbanatot, gondot üző, vértisztító és emésztést előmozdító orvosság, ha mértékkel isszuk, de ha sokat, vagy minden alkalommal és mindenféle bort össze-
iszunk, akkor a mulatságnak rendesen csömör, májdaganat, vízkór, s az ördög győzi elősorolni, hogy még mi minden kedves és nem kedves dolog a vége. Az pedig határozottan elítélendő dolog volna, ha valaki a tiszta bort piszkos edénybe öntené, s ugy kínálná meg barátját, hogy az a borral együtt felhörpentse az edénynek epidémikus piszkát is.

Mert ilyenforma a csókkal való élésnek az faja, amelyet általánosán kultiválnak, amelyről most közegészségi szempontból szólni akarok, s ez a kézcsoók.

A csókkal végre is azok traktálják egymást, kiket egymáshoz a szeretet, vagy legalább is a gyöngéd ragaszkodás bizonyos neme fűz, s ha így bajt is szereznek maguknak, vagy egymásnak, rendesen azzal vigaszalódnak, hogy az élvezet megérte az áldozatot.

De a kézcsoók tapasztalás szerint a legtöbb esetben nem is élvezet, se annak, aki adja, se annak, aki kapja. Erre az embert a legtöbb esetben semmi belső ösztön nem készíti, nem sarkalja erre semmi különös vágy, se a szeretet, se a tisztelet, hanem egyedül az, mert azt mondják, hogy ez így illik.

Vivmányok.

Budapest, 1897. június 2.

A politikai pártok versengéseiben egy nehezen körülírható helyzet érvényesül. Kezdi felismerni, hogy a legtöbb vád, melyet következetes vehemenciával emeltek a kormány ellen s melylyel a kevésbé értelmes választókat próbálták édesgetni, megsemmisül az újabb idők nagy vivmányaival szemben. Meg vannak dőbbsenve, hogy báró Bánffy nem nagyhangú frázisokkal felcíszomázott programbeszédekkel parádéz, hanem eredményeket mutat fel; kényelmetlennek találják, hogy a miniszterelnök vivmányokat produkál, melyeket programpontok formájában sohasem árult a nemzetnek. Báró Bánffy, a nem is sejtett fényes sikerekkel bíró miniszterelnök, a tettek embere! Amit előtte senki sem mert, ő vas következetességgel keresztülvizsi, az ő akarat-erős kormányzása megvalósítja. Évtizedeken át hozták a delegációk a határozatokat, melyekre következetes tagadással feleltek a hadügyminiszterek. És ime, Bánffy most egy korszakos fontosságú nemzeti vivmányt hoz a nemzetnek és egy előkelő nemzeti kívánatot teljesít, mely fellekkesíti az egész országot. Rég ápolt nagy nemzeti óhajta III. Béla király és hitvesének méltó nyugalomra helyezése. Méltán felbuzdul a nemzeti önérzet, midőn a Habsburg fejedelemehez illő feukölt-séggel gondoskodik Árpád-házbeli elődének síri nyugalmaról. A királynak ez az egy elhatározása maga is feledhetetlenné teszi a nemzet előtt az utolsó itthonlétét. A nagylelkűen teljesített nemzeti kívánatok a lelkesedésig fokozták a nemzet benső érzelmeit és szívébe ültették az örök hála érzetét a leglovagiasabb király iránt. Emlékezetes és feledhetetlen marad az a királyi elhatározás, mely meghozta az országnak azt a valódi nemzeti intézményt, melyre három évtized óta hiaba

törekedett. Magyar nemzete iránt való szeretetének, róla való gondoskodásának mindennap csalhatatlan bizonyítékait adja minden tényében és intézkedésében a király, és mint igazi magyar király, egynek érzi magát, egyet ért nemzetével. Ez a valóban királyi érzés és ez a jólétünkről való atyai gondoskodás tehette lehetővé és megkönnyítette nemzeti óhajaink teljesítését, támogatta törekvéseiben a felelős kormányt és felnevelte azt a benső egyetértést, melyben király és nemzet van, mikor Magyarország vitális érdekéről van szó.

Magyar székvárosát most elhagyja a király. Távozásával egyidejűleg a teljes elismerés feltétlen nyilvánítása zug át az országon báró Bánffy miniszterelnök valóban hazafias működéséért is, aki az ország jóvoltaért való gondoskodásában oly sikereket ért el, melyeket hiában akarnak közmondásossá tett szerencséjének tulajdonítani, hanem czeltudatos működése eredményeként kell mindenfelől elismerni.

Amit báró Bánffy miniszterelnöksége alatt elért az ország, — az Árpád-házbeli király temetése, magyar katonai akadémia, paritás az osztrák-magyar bank vezetésében, a fogyasztási adók visszatérítése, a tiroli gabonavámok megszüntetése és végtelen sok más, a sikerek egész sorozata, — mind oly vivmányok, melyeket mindig jámbor óhajtasoknak tartottunk s melyeknek teljesítésére senki sem mert vállalkozni.

Mind e sikerekkel a kvótakérdést állítja szembe az ellenzék és a népszerű lett 16. §-sal is le akarják azok értéket nyomni.

A kvóta nem politikai kérdés, hanem tisztán a számitás kérdése. A számok világosan és félre nem érthető nyelven beszélnek. A számok meggyőző erejével semmit sem lehet szembe állítani. Riese Ádám törvényeire senki sem válaszolhat non pos-

sumus-szal. Amit a számok mondanak és bizonyítanak, azt nem lehet politikai formulák által meggyöngíteni, ha még úgy berzenkedik is ellene az ellenzék.

A 16. § pedig, melyet az ellenzék oly nagyon elítél, politikai tisztesség kérdése, sőt több: parancsa, melyet senkinek sem szabad megvetni, mert annak szükséges volta be van bizonyítva és mert a sajtó kínzóseit az összeség érdekében okvetlen meg kell szorítani. E szakasz elnyedhetetlen volta mellett a mindennapi életben számtalan bizonyítékot találunk és csak az nem tud e rendszabálylyal megbarátkozni, aki a féktelenséget szereti és a helytelenkedést akarja védeni. A magánbecsület szent legyen! Ezt nem lehet, nem szabad művelt országban, modern államban akárcsi fektelenkedésének, kihágásainak csak úgy könnyedén oda dobni.

Mindaz az izgatás, melylyel a mi ellenzékünk hamis jelszavakat iparkodik vinni a tömegekbe, üres és hatástalan erőködés azokkal a fényes sikerekkel szemben, melyekre br. Bánffy miniszterelnök mutat, aki a helyzet magaslátán teljes tudatában van nagy feladatának és nehéz felelősségének, akit korszakos sikereire való tekintettel az egész ország lelkesedéssel kísér és akinek vezetésére nyugodt öntudattal bizza magát a nemzet.

Mikor egy kormány működését megítéljük, nem lehet abból egy-egy részt kiszakítani. Az egész működést, mint egészet kell venni, ez pedig Bánffy mellett szól. Így ítel velünk együtt — írja befejezésül a „P. Corr.“ — az ország számottevő, józan közvéleményének túlyomó többsége s ez ítelet feltétlenül kedvező báró Bánffyra, aki a korona és nemzet korlátlan bizalmának élvezetében hazájának megbecsülhetetlen szolgálatokat teljesít, királynak pedig biztosította azt, ami királyoknak legdrágább: a nemzet kiolthatatlan szeretetét.

Azt még értem és méltányolom, hogy ha valaki éhes s egyebet beszerezni nem tud, hát elfogyasztja még az elhullott malacznak husát is, — de ha valaki ezt csak azért tenné, mert mástól ugyanezt látja és pedig a nélkül, hogy ez neki élvezetes volna, azon bizonyára mindenki megbotránkozna.

De nem azért szólok én a kézcsók ellen, mert az csunya és értelem nélkül való, legalább az esetek nagyobb számában — miután én illemkérdésekben nem tartom magam kompetensnek, hanem azért, mert egészségi tekintetben a legnagyobb veszélyt rejti, s a legundokabb ragályos betegségek okozója lehet az a kézcsók, amelyet a mi bájos és kevésbbé bájos hölgyeink oly szívesen fogadnak a hódolat jelétül, s amelyet mi férfiak ártatlan tudatlanságunkban, vagy bűnös könnyelműséggel juttatunk — már tudniillik az, aki — nekik szívesen vagy kelleltlenül osztályrészül.

E betegségek a bujakór és a tüdővész. Különösen az előbbi az, melyről föltétlen hitelességgel állíthatjuk, hogy csakis úgy terjed, ha a beteggel közvetlenül érintkezünk. Már pedig e betegségben, mely felületes vizsgálatnál észre sem vehető, nemcsak az alsóbb néposztály, hanem a legtöbb körorök férfiai, s elég gyakran női is igen nagy számban sinylenek.

Prakszisomban a közelmúlt hónapok alatt három esetem volt, hol feltétlen bizonyossággal a csók, még pedig a szó szoros ér-

telmében vett csók folytán terjedt át betegről egészségesre a bujakór. Egyik esetben nemcsak azt láttam, akire áterjedt a betegség, hanem azt is, akiről az átragadt.

Nevezetesen egy három hónapos csecsemőhöz hívtattak, kinek felső ajakán egy elsődleges bujakóros fekélyt találtam. A baj megvizsgálásánál kutattam annak eredetét, s az okot meg is találtam a szoptatós dajkában, kinek ajakán, s más helyeken is kifejezett bujakóros tünetek voltak. Kétségtelesen megállapítható volt tehát, hogy a kórt a szoptatós dajka plántálta át a csecsemő ajkára, még pedig csók által, s így az ártatlan csecsemő egész életét egy kiszámíthatatlan, kellemetlen következményű epidémiával saturálta volna, ha ennek idején utját nem vágja a gyorsan alkalmazott orvosi segély.

Egy másik esetben egy teljességgel szavahihető intelligens egyén, egy ügyvédjelölt barátom ajakán találtam a fentebbihez hasonló természetű fekélyt, kinek nemcsak hogy egyéb helyeken nem találtam hasonló tüneteket, de a köztünk levő baráti viszonyból kifolyólag föltétlen bizalommal és hitelességgel azt vallotta, hogy hasonló bántalmi életében soha sem voltak. Nyomozó faggatásomra azonban csakhamar eljutottunk a baj valódi okához.

Előadta ugyanis, hogy azelőtt négy héttel egy nagy társaságban volt, hol az ismeretes zálogosdít játszották. A társas játékban ő

részt sem vett, hanem annak végén egy hölgytől vett két zálogtárgynak kiadását a zálogbíró azon feltételhez kötötte, hogy a hölgy csokolja meg kétszer az ügyvédjelöltet. A hölgy a kiszabott váltságdíj fejében két forró czuppanós pusztit nyomott az ügyvédjelölt ajkaira, melyek hogy mily forrók voltak, mutatják nyomai, s égetni is fogják az ügyvédjelölt lelkiismeretét talán egy egész életen keresztül, ily módon úgy jutván bele a veszedelembé, mint Pilátus a cesedőba.

Egy védőügyvéd ismerősöm pedig egy napon megkarczolta kezét, s a jelentéktelen sebet még csak be sem fedve valami tapasztal, másnap védett egy eltévelyedett nőt, még pedig sikerrel. A felmentett védenéz nem tudva halálját leróni más alakban védője iránt, a tárgyalásról kijövet hirtelen csókot nyomott az ügyvéd megkarczolt kezére. Az addig jelentéktelen sebet pedig csakhamar, és pedig veszedelmes alakban mutatkoztak a ragályozás tünetei. Az igaz, hogy az ügyvéd urnak most egyébre sincs nagyobb gondja, mint kezének védelmezésére a kézcsók ellen, bár meg vagyok győződve arról, hogy azért ő mint perfect gavallér a hölgyek iránti hódolatát továbbra is csak kézcsókkal fogja dokumentálni, nem mervén okulni még saját kárán sem, nehogy a hölgyek előítéletének kitegye magát, a kézcsók megtagadásával olyat követvén el, ami: nem illik.

Napsug
nepesül
zaja tölti
Hatos sz
mogonaz
dalos eru
moniaja l

Az én
ves szár
a szívün
es búbáj
kón. Sz
ismeretle

A fész
a dal ti
hogy mu
elégedet
tek: m
rovarok
keze m
pusztit
átka!

A sze
az éne
megtépi
gal épít
iknak
szedik
gyötri
maguk
denütt
keserve

Az é
eddig s
Ezer
az apr
fosztját
ami k
fogság
A m
gezik,
dik m

Ez
is ké
rökbe
ragály
Alkal
szövet
reg
helye
mint
van
szony
végez
állap
kéz,
ságo
egyé
felhá
rin v
levál
szik
midő
nom

A
ne c
rész
az
egés
vag
kör
van
látr
hog
val

A mi énekes madaraink.

Írta: Fülöp-Szántó Lajos.

Napsugaras, gyöngyvirágos májuskor be-
nepesül a szabad természet. Az élet vidám
zaja tölti el a viruló réteket és halmokat.
Hatos szellő járja át a léget; valami édes
orgonazugás kél a friss lombok között és a
dalos erdők énekével egyesülve, édes har-
moniaja lesz az isten templomának.

Az énekes madaraknak, ezeknek a ked-
ves szárnyas cigányoknak zenéje odasimul
a szívünkhez; megérinti érzelmeink hurjait
és búbajos akkord rezeg át egész lényün-
kön. Szébbnek kezdjük látni az életet s
ismeretlen vágy tölt el a boldogság iránt...

A fészekrakás gondjai közt sem hagy el
a dal titeket, kedves madaraink! Daloltok,
hogy munkára és megnyugvásra intsétek az
elégedetlen embert. Hű szövetségesei lesz-
tek; megvidámitjátok őt s a kártékony
rovarok pusztításával áldást hintetek két
keze munkájára. És — ez a kéz üldöz
pusztít benneteket... Ez a ti sorsotok
átka!

A szegény állatok között legkeservesebb
az éneklő madarak sorsa. Minden vihar
megtépi őket s gyakran feldulja fáradság-
gal épített otthonukat. Mikor csipegő fióká-
iknak örülnek, azokat a rossz gyermekek
szedik el. Ez a kegyetlenség sokszor halálra
gyöttri az üressé vált fészek lakóit. Ha a
maguk és kicsinyeik életét keresik, min-
denütt kelepcze, tör fenyegeti legtöbbször
keserves rabságba ejti.

Az énekes madarainkkal való kereskedés
eddig sohasem látott mérvet öltött nálunk.

Ezer, meg ezer számra hurezolják ezeket
az apró rabszolgákat a távol idegenbe. Meg-
fosztják szabadságuktól, öveiktől; mindentől,
ami kedves és jó volt nekik, hogy örökös
fogságban végezzék be szomorú életüket.

A mód, melylyel ezt a kegyetlenséget vé-
gezik, szintén megbotránkoztató. Fölhaboro-
dik minden jóérzésű ember, mikor ezeket a

szegény állatkákat kalitkának csufolt ládák-
ban egymásra zsufolják s kellő táplálék és
tisztaság hiányában vérig kinozzák.

Mi, kik a külföld véleményére egy-más
dologban olyan sokat adunk, mit szólunk
ahhoz, mikor ott kiun az egyes nemzetek
kongresszusokon, sajtóban felpanaszolják a
mi botrányos állatkinzásainkat? A mult
hetekben is külföldről panaszkodtak a bu-
dapesti állatvédő-egyesületnek, hogy Erdély-
ben, különösen Deván és Fogarason, az
éneklő-madarakat nagy mennyiségben fog-
dossák össze s egyre-másra küldik fel Bécsbe,
Berlinbe.

A mi szegényünk táblája a berlini német
lapok hirdetése.

Ungarische Nachtigallen,

die besten Gebirgsschlager versende
das Stück von 2.50—4 M. im Dtz.
24 M. Garantie für alles.

Aufgaben mittelst Doppelkarte erb.
Bestellung befördert die Expedition
der „Thier-Börse“ unter Nummer
5478.

Egy másik bécsi hirdetés igéri, hogy áp-
rilis 24-től kezdve az „ungarische Nachti-
gall und Schwarzblattl“ darabja 4—5—6
márkáért kapható. Potsdamban a délmagyar-
országi csalogány darabját 3.50 márkáért,
Hamburgban a tengeliczet 2 márkáért, Prá-
gában az erdélyi csalogányt 4—5 márkáért
kínálják.

Egyszóval tömérdek madarat szállítanak
házánkból Németországba, honnan leginkább
az Egyesült-Államokba küldöztetik. A ma-
gyar tengelicze nagyon keresett cikk Ame-
rikában, ugyszintén a vörös és fekete füle-
mile, bár ez utóbbinak csekély perzentje
képes kiállani a hosszú tengeri utat.

Eltéktelve a madarak kímélésének etikai
és közigazgatási hasznától, nemzetünk jó
hirneve megköveteli, hogy megakadályozzuk
ezeknek a szegény állatkáknak pusztítását.

Szeretünk külföldi példákra hivatkozni.
Ime, ott van az angol parlament: törvényt
alkotott, mely a tengeri madarak pusztitá-
sát szigorú büntetéssel fenyíti. Ezt a tör-
vényt a hajósok ismételt folyamódásaira
hozták. Kérelmüket azzal indokolták a ha-
jósok, hogy a tengeri madarak kiáltásai
által a kőd miatt eligazodni nem tudó ha-
jókat mindig figyelmeztetik a part közel-
ségére s ezáltal már nem egy hajótörést
akadályoztak meg.

A rovarévó s így az énekes madarak is
Angliában régen a törvény és minden neme-
sen érző ember oltalma alatt állanak, mivel
ezek a madarak megbecsülhetetlen szövetsé-
ges társai a gazdáknak.

Több német államban, például Szászor-
szágban, meg van tiltva belföldi madarakat
árulni. Némely városban, nevezetesen Zwen-
kauban, a belföldi madarak tartását meg-
adóztatják.

Nálunk az 1888. évi törvényzikk világo-
san kimondja, hogy mindaz, mi az állat-
egészség fentartására s az állatok megvéde-
sére szolgál, hatósági felügyelet és intézke-
dés tárgyát képezi. Ennek a törvénynek
rendelkezése annál inkább köteletségévé
teszi a hatóságoknak az ilyen szabály-
rendeletek alkotását, mivel már az 1879. évi
40. törvényzikk 86. §-a büntetendőnek
mondja azt, aki nyilvánosan állatot kinez
vagy durván bántalmaz.

Ideje volna, hogy szigorú törvény állja
utját madaraink pusztításának és kegyetlen
szállításának. Addig is reméljük, hogy a ke-
reskedelemügyi miniszter rendezetileg betilija
a belföldi madarak postai szállítását. A fő-
városi tanács pedig intézkedhetne, hogy
Budapest ne legyen gőcpontja a közép-euró-
pai madárpusztításnak. Sőt saját érdekében
megtethetné azt, hogy a főváros környékén
előmozdítsa az éneklő madarak szaporodását
azáltal, hogy — mint számos külföldi nagy
városban történik — a parkokban, ültetvé-

Ez a közelben általam észlelt három eset
is kétségtelenül beigazolja azon orvosi kö-
rökben már rég tudott dolgot, hogy a csók
ragályt hozdozó, ha alkalmas helyre jut.
Alkalmas pedig minden olyan hely, hol a
szövet — orvosi kifejezéssel élve — a mé-
reg anyag felszívására képesített. Ezek a
helyek pedig azok, ahol a felhám foszlott,
mint például a kéznél, mely legtöbbször ki-
van téve sérüléseknek, különösen az asz-
zonyoknál, kik tudvalevőleg házi teendőket
végeznek, mosnak, varrnak stb. Hasonló
állapot keletkezik akkor is, ha például a
kéz, az arcz, vagy az ajak ápolás által tul-
ságos finommá tétetik, mert a finomítás nem
egyéb, mint a durvább, tehát ellentállóbb
felhámok mesterséges uton, szappan, glicze-
rin vagy egyéb eszközökkel való eltávolítása,
leválatása. Így tehát a hölgyek maguk tes-
zik ki magukat a legnagyobb veszélynek,
midőn boldog-boldogtalannal csókolatják „fi-
nomított“ kezecskéiket.

A csóknál elkerülhetlen az is, hogy nyál
ne érintse a kezét, vagy a megcsókolt test-
részt, ami tehát egyben azt is jelenti, hogy
az esetleges mérgezőanyag hozzá tapad az
egészséges testhez, s onnan vagy beszívódik
vagy tovább hurezoltatik. Hogy e jelzett
körülménynek mily veszedelmes kihatásai
vannak, azt azonnal és könnyen át lehet
látni, ha figyelembe vesszük azt a szokást,
hogy ebélek, ozsonnák és vacsorák után
valóságos felvonulások rögtönöztenek a ház

— rendszeren „bajos“ — urnője kezének
megcsókolására. Tegyük fel most már azt,
hogy az első csókoló ajkáról az odatapadt
nyálban mérgezőanyag került a csókra nyuj-
tott kézre, akkor a többiek azt ismét ajkukra
veszik, már pedig az ajak egyik legalkalmas-
sabb hely a kór átvételére, mert annak
felháma még a szél fuvalmától is megrepede-
zik — s kész a baj.

Hasonló módon jutnak egyesek a tüdő-
vészhez is, mert a tüdővész bacillusai tud-
valevőleg a tüdőből jöve megakadnak a kö-
petben, illetve nyálban, s átplántálódnak
abban a megcsókolt helyre, s onnan azután
elhurezoltatnak tovább. Innen van azután
az, hogy némelyek egyszer csak azon veszik
magukat észre, hogy tüdejük nehezen mű-
ködik, mint az elpusztult fújtató, sorvadnak
szemlátomást, de a tulajdonképeni bajt nem
akarják látni, sőt vigasztalódnak azzal, hogy
családjukban nincs tüdőbajos; arra pedig
gondolni se akarnak, hogy mindennek oka
a galáns modor, s továbbra is csókolnak és
csókolatják magukat.

Sőt a szülők legtöbbször a csókolódzás kul-
tusztát gyermekeiknek már zsenge korában
lelkébe oltja, mert valahányszor eleresztik
hazulról a gyermeket, az mindig azzal az
utasítással történik, hogy ott azután a néni-
nek, a bácsinak, vagy ennek és annak ke-
zet csókoljanak, meg sem gondolva azt, hogy
gyermekeiket, kiket pedig különben még a
szellő lehellettől is óvnak, éppen ezekkel az

ugynevezett jónevelési utasításokkal dönthe-
tik a legnagyobb veszedelembé. Nem róha-
tók meg tehát eléggé azok a tanítók s kü-
lönösen a tisztelendők, kik különös passzió-
val csókolatják kezüket sorra egész isko-
lák gyermekeivel. És ha azután a piros-
pozsgás gyermekek arczáról eltűnedeznek a
viruló egészség rózsái, akkor a bajnak okát
minden egyében keresik és velük feltal-
lálni, csak ott nem, ahol az tulajdonké-
pen van.

Hát mi tagadás, magam is vagyok olyan
legény, hogy sokszor szívesen meghalnék,
ha egy kívánt csókhoz hozzá juthatnék, de
csak akkor, ha abban a csókban örömet,
boldogságot, mennyei életet találok; pusztán
azonban azért nem teszem ki magam vesze-
delemnek, mert mások azt mondják: ez így
illik.

A szülők is okosan cselekednének tehát,
ha gyermekeiknek megtiltanák nemcsak a
kezesókot, hanem általában minden csókot,
— mert ha megnőnek, ugyis csókolóznak
azok minden tilalom ellenére.

Le tehát a kezesókkal hölgyeim! Önök is
megmenekülnek a veszedelemtől, s másokat
sem döntenek tömegesen, bár akaratlanul, a
veszélybe.

Elégedjenek meg azzal, ha azokra vesze-
delmesek, akik iránt érdeklődnek, s kiket
ön tudatosan visznek veszedelembé. Így
is elég bajt okoznak!

nyekben alkalmas fészkelő helyeket készítenek a madarak számára.

Vannak kitünő, messze földön ismert ornithológusaink, sajnos azonban, hogy elméleti ismereteiknek nem adnak kellő gyakorlati irányt, ami pedig tudományos érdemeiket nagyban emelné.

Tőlük várjuk meg, hogy valami kis kateban, vagy más népies füzetekben ismertessék ezt az ügyet. Tan egy új nemzedék nemesebben fogná fel az éneklő madarak szükségét, hasznát és védelmét.

Az ilyen füzetek a külföldi madarak kegyetlen gazdait arra is megtanítanák, miképpen kell ezeknek a szegény foglyoknak elviselhetőbbé tenni a rabságot, mert megismernek mindazokat, amik a szerencsétlen kis rabok életfeltételét kepezik.

A millenniumi ünnepek alatt Budapesten tartott XII. nemzetközi állatvédelmi kongresszus az állatvédelemnek — mint minden más humanisztikus intézménynek — czelja elérésére egyik legfőbb eszköz gyanánt a sajtót jelölte meg. Igen érdekes fejtegetést nyújtott e tekintetben az állatok egyik legjobb barátja, Werther Alwin. Erről beszéltem a kongresszuson én is, kardinalis elvül állítván fel a sajtó képviselőinek bevonulását az állatvédelem körébe, kik a költészet és széppróza sokféle alakjában hatnának az elmére és szívre egyaránt.

A képes lapok kitünő szolgálatot tehetnek, ha időnkint az állatvédelmet egy-egy szép számban mutatnak be olvasóinknak. A szelid érzelmek kedves ébresztői ezek a bájos képecskék és mindig hatnak az emberre. Nagy szolgálatot tehetnek még a könyvkiadók, társulatok és hasonmenű vállalatok, ha főleg a gyermek-világ számára kiadandó művekben az állatok védelmét felkarolják.

A társadalmi feladatok megoldására nem elég az ész; szív is kell hozzá és meleg résztvet a szenvedések iránt. Mi ezt a nemesen érző szívet keressük!

Én hiszem, hogy a sajtó az állatvédelemben, különösen az éneklő madarak megvédelmezésében, segítségünkre lesz. Szép és hasznos munkát teljesít velünk, mely a sajtó magasztos feladatának megfelel.

Jól tudja a sajtó, hogy a család és iskola nem mindig adja meg azt az erkölcsi erőt és a jellemnek azt a bensőséget, mely a becsület útján vezetni állandóan az embert. A világban is nevelni kell az ifjúságot és ezt legnagyobb mértékben a sajtó teheti.

Legtöbb társadalmi bajunkat gyógyítani csak úgy lehet, ha a nemzeti élet minden rétegét a szépnak és a jónak érzete hatja át.

Ebben áll a sajtó legfőbb jelentőségétől munkájának célja és sikere.

Őseink az éneklő madarakat kedves dalikért, a kártékony rovarok pusztításáért a legnagyobb gondnal és szeretettel becézték. Házaikat mindegy megtiszteltnek tekintették, ha azon fészkeltek vagy környékében letelepedtek. Házi barátaiknak nézték ezeket a kedves piczi dalosokat és véteknek tartották megbántani...

A szabad természet végtelen szépsége mindig felemelő érzést nyújt a küzdő embernek, mikor pihenni vágyó lelke önként oda viszi. Nagy szellemek ismerték föl ezt és adtak példát, hogy azt megbecsüljük. Mily magasztos látvány, mikor Haydn (Négy évszak), Berlioz, Wagner, Liszt (Szent Ferenc beszélgetése a madarakkal) műveikben édes gyönyörrel tárják föl a madarak zenéjét...

És — mi napról-napról szegényebbek leszünk az ideális örömeinkben!

Nyilvános vizsgálatok és ünnepek rendje

a nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskolában az 1896-97. év végén.

A) A gimnázium vizsgálatai.
(Az illető osztály tantermeiben; I. A. oszt. jun. 15. vizsgálja a díszteremben.)

Jun. 14. 7—11. I. A. földrajz, mennyiség-tan, rajzoló mértan. Jun. 3—6. I. A. vallás, magyar, latin. Jun. 14. 3—6. I. B. földrajz, magyar, latin. Jun. 15. 7—11. I. B. vallás, mennyiség-tan, rajzoló mértan. Jun. 14. 3—6. II. vallás, magyar, latin. Jun. 15. 3—6. II. földrajz, mennyiség-tan, rajzoló mértan. Jun. 17. 7—11. III. vallás, földrajz, történelem. Jun. 19. 7—11. III. magyar, latin. Jun. 24. 7—11. III. német, mennyiség-tan, rajzoló mértan. Jun. 17. 3—6. IV. mennyiség-tan, rajzoló mértan. Jun. 19. 7—11. IV. vallás, történelem, természetrajz. Jun. 25. 7—11. IV. magyar, latin, német. Jun. 17. 7—11. V. német, természetrajz, mennyiség-tan. Jun. 18. 3—6. V. latin, görög. Jun. 25. 7—11. V. vallás, magyar, történelem. Jun. 15. 7—11. VI. vallás, görög, történelem. Jun. 18. 7—11. VI. német, természetrajz, mennyiség-tan. Jun. 24. 3—6. VI. latin, magyar. Jun. 14. 7—11. VII. vallás, latin, görög. Jun. 18. 7—11. VII. bölcselet, természet-tan, mennyiség-tan. Jun. 24. 7—11. VII. magyar, német, történelem.
(A VIII. osztály vizsgálatai mindenik tárgyból lejártak május hó 14—15-én.)

Tornavizsgálat a tornakertben június 16-án délkélt 8 órakor.

Rendkívüli tárgyakból (francia, vivás) június 16-án délután 2—4 óráig.

Magánvizsgálat június 26-án d. e. 9—12 óráig.

Szövegi érettségvizsgálat június 18—29-én.

B) A tanítóképző vizsgálatai.
Május 23. d. u. 3—4. Tornatanítás és vezénylés III. IV. o. Május 23. d. u. 4—5. Testgyakorlat I. II. o. Június 10. d. e. 7—9. Magyar nyelv és irodalom II. III. o. 10. d. e. 9—11. Magyar nyelv I. o. 10. d. u. 3—6. Ének, zeneelmélet I. I. III. o. 11. d. e. 7—9. Módszertan, neveléstan II. III. o. 9—11. d. e. Lélektan I. o. 12. d. e. 7—9. Gazdaságtan I. II. o. 12. d. e. 9—11. Természet-tan III. o. 15. d. e. 7—9. Anthropologia és egészség-tan I. o. 15. d. e. 9—12. Vallás I. II. III. o. 16. d. e. 7—10. Földrajz I. II. o. 18. d. e. 7—9. Állattan I. o. 18. 9—11. Növénytan II. III. o. 19. d. e. 7—9. Szám-tan I. o. 19. d. e. 9—12. Mennyiség-tan II. III. o. 21. d. e. 7—11. Történelem, alkotmánytan II. III. o. 22. d. e. 8—11. Zene I. II. III. o. A IV. osztály évszáró vizsgálati május 17—19. napjain folytak le. A szóbeli tanítóképzés vizsgálatok június 25—26. napjain fognak megtartatni.

(Végo következik.)

Vegyes hírek.

— **Tisztelt olvasó-közönségünknek boldog ünneplést kívánunk.**

— **Új királyi tanácsos.** Popp György nyíregyházi pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató, a kir. tanácsosi cím díjmentes adományozása mellett a VI. fizetési osztályba sorozott kir. pénzügyigazgatóvá nevezetett ki. Örömmel regisztráljuk e kitüntetést, mert a nevezett igazgató csak a közelmúltban helyeztetett el városunkból, hol a m. kir. pénzügyigazgatóságának főnöke volt.

— **Áthelyezés.** Csajkovszky Jenő lovag, magy. kir. honvéd-százados, a Nagy-Enyeden

állomásozó 21. gyalog ezred 2-ik zászlóaljához helyeztetett át Kolozsvárról.

— **Tanítói áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gagy Ferenc okleveles tanítót a csombordi, Gyenge Imre felső-töbki tanítót pedig a magyarbeczei állami elemi népiskolához hason minőségben áthelyezte.

— **Árvizek.** Az árvízveszély még mindig tart vármegye-szerte. Gyulafehérvárt a folytonos esőzés, de különösen a hétfői nagy eső folytán a Maros kiáradt; és most Drombár, Csüged, Sós-patak, Limba községek és Gyulafehérvár város határa van víz alatt. Alsó-M-Vár-dja község lakosai különösen a hét elején veszélyben forogtak, a víz behatolt a lakásokba; ugyszintén Maros-Portus egy részében is a házakat rombolta a víz. A Maros árama Gyulafehérvár város déli oldala felől egy vasúti hid alatt folytonosan növekvőleg toltat a város felé, a Glück testvérek „Johanna” gőzmalma vízben uszók ugyanazon helyen csak a zalathnai vasút töltése akadályozza a vizet, hogy a város belterületére be ne jöjjön. Tavirati értesítés szerint Zalathnán az Ompoly patak apad, az idő tiszta, s ha újabb esőzés nem áll be, az Ompoly áradásától, mely megmérhetetlen veszélyt szokott hozni, nem kell tartani. A Maros víze-folyton nő, de ha többé nem esik, remélhetőleg apadásba indul. Novák Ferenc kir. tan. polgármester és Roska J. főkapitány minden óvintézkedést megtettek. Verespatakon az Abrudpatak gátját kellett dinamittal szétrobbantani, mert különben a hatalmas víz-ár a kincstári zúzdákat pusztította volna el. Balazsfalván a Küküllő csinál bajt és veszélyezteteti az érseki gazdasági épületeket és özevgy Mendl Mánóné szeszgyárát. Itt Enyeden a patak partjainak kövekkel, kőarkantyukkal való megvédése által megóvottak hidjaink, de a folytonos esőzések akadályozzák a helyreállítási munkálatok megkezdését. — Másik tudósítónk a vízáradásokról a következőket jelenti: A folytonos és nagy esőzések folytán a folyók és patakok kiáradtak, tetemes károkat okoztak a községek bel- és külterületein. A Nagy-Enyeden átfolyó kis patak is nagy károkat okozott, azonban a gát leszakadásával kellő utat és tért nyert, s így már volt tere a lefolyásnak és nem okozott annyi kárt. A vármegyei hidat is megrongálta s már a töltést megbontotta, de a nagyobb rombolásnak eleje vétetett, amennyiben mintegy 120 szekér követ dobtak be a patakba a kötöltés elé, megakadályozván a víznek szaggató erejét. A vidék is nagy kárt szenvedett a vizektől. Felvinc városának egyik legszebb utcáját lepte el a sebesen zúgó víz, elsodorván mintegy 71 házat, melyeknek helyén most csak a ház fundamentumai és néhány borona maradt. Lapunk tudósítója, ki a helyszínen a katasztrófa megtörténte után megjelent, több felvinczi emberrel beszélt, kiknek elbeszélése után a következőkben írja le a látottakat: Felvinc városán keresztül folyó Mohácsi patak a folytonos és nagy esőzések következtében május 31-én éjjel 11 órakor annyira megdagadt, hogy a városon, ahol egy kis tért kapott, kiáradt és oly sebességgel rohant a vendéglő felé, hogy annak udvarán levő nagy fa kocsiszint a helyéből kiragadta és magával vitte a szomszéd Nevelits-féle háznak. Az irtózatossal sebességgel jövő víz a Nevelits-féle ház köistállóját is elrombolta és a padlásán levő kocsiszt, kit a víz alvásközben lepett meg, messze elso-

dorta, úgy, hogy csak nagy nehezen sikerült megmenekülnie. A vendéglőn és Nevelits-fele házban kívül a csendőrök lakását, a postaház épületet elárasztotta a víz, a lakosok a padlásra menekültek s onnét kiabáltak segítségért. A hivatalos szemlért tartó bizottság 131 háznak megrongálását konstata, ebből 71 háznak teljes elpusztulását. A nagy vízár a maga emberáldozatát is megkövetelte. Lukács Istvánét született Dévai Zsuzsát ijedtében szélhűdés érte. Takács István jómódú földművest pedig elsodorta az ár s a nagy víz és iszapban fult meg. A megáradt patak a vasuti híd egyik végét is megbontotta annyira, hogy a vonaton utazók csakis átszállással közlekednek. A Maros is megmúlt; a sok esőzés folytán Nagy-Enyed város határának Csombord és Szentkirály fele eső részét egészen elöntötte. A szászrégeni tutaj-szállító társaság néhány tutajja a nagy vízállás következtében a csombordi hídnál megtorlódott, néhány belőlük megfordult, s így a rajta levő deszka- és ruhaneműt mind elvitte a víz. A csombordi hidat is megviselte a víz; második jégtörőjét megbontotta és alamosta.

Kultur-mérnökség. A Nagy-Enyed városában felállítandó kulturmérnöki hivatal beállítására vonatkozólag a következő leiratot intézte a földművelésügyi miniszter Alsófehér vármegye közönségéhez: Sz. 26755/V. M. kir. Földművelésügyi Miniszter. Alsófehér vármegye közönségének Nagy-Enyeden. Értetem a közönséget, hogy Nagy-Enyed székhelyivel Alsó-Fehér, Kis-Küküllő, Szeben és Hunyad vármegyékre kiterjedő hatáskörrel egy új kerületi kulturmérnöki hivatalt állítok fel. Ezen XIII. ker. kir. kulturmérnöki hivatal működését folyó évi augusztus 1-ével kezdi meg. Budapesten, 1897. május hó 21-én. Darányi s. k.

Tűzoltó-majális. A nagyenyedi önkéntes tűzoltó-egylet majálisát, miként már előzőleg említettük, e hó 7-én pünkösd másod napján tartja meg a sétatéri fedett táncszínhelyiségben. E humánus egylet majálisa iránt a közönség figyelmét e helyen is felhívjuk és kérjük, hogy minél számosabban jelenjenek meg e szép sikerrel biztató mulatságon.

Gyászhir. Kis-Küküllő vármegye tisztikara a legmélyebb részvétellel és fájdalommal tudatja szeretett tisztársának, Leczfalvi dr. Bodor Zsigmond vármegyei tisztii fővornak folyó hó 30-ik napján, életének 37-ik évében történt gyászos elhunytát. Áldás és béke hamvaiba. Dies-Szt.-Márton, 1897. évi május hó 31-én.

Meghívó. A „Tövisi Önkéntes Tűzoltó-Egylet” 1897. év június hó 13-án a „Népkerthez” címzett kerti helyiségben saját pénztára javára tombola-játékkal összekötött zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépő-jegy ára: Személy-jegy 50 kr. Család-jegy 1 frt. Tombola-jegy 10 kr. Kezdeté délután 5 órakor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

A gyulafehérvári isz. népiskola, szegény sorsú tanulóinak felruházására, folyó évi június hó 13-án a „Lövész” kertben zártkörű nyári táncmulatságot rendez. A rendezőség élén dr. Deutsch Mór elnök, dr. Hartenbaum Simon alelnök, Hersch Ignác titkár állanak.

Vállalkozóink figyelmébe. A kolozsvári 21. honvéd gyalog ezred parancsnoksága az 1897—8. évekre biztosítandó kenyér

és takarmány szükségletekre árlejtési hirdetményt bocsátott ki, mely árlejtési hirdetmény a városi rendőrségi hivatalban betekinthető, bővebb felvilágosítás pedig a helybeli honvéd-állomás kezelő-tisztii irodájában nyerhető.

Trilby. A Vigszínháznak még folyvást nagy közönséget vonzó darabja, Du Maurier és Potter Trilbyje könyv alakban is megjelent. A Lampel Róbert ezég adta ki az érdekes színművet Fái Bela fordításában. Érdekes, hogy a könyvben a végső jelenet, — anidőn Trilbyt halálós rémületbe ejti a Svengali arcképe — másképp van megírva, semmint a színpadon előadják. A színpadon, nyilván a közvetlenebb hatás kedvéért, nagy olajestményt tesznek fel a szoba falának egy feltűnő helyére, az eredeti kéziratban pedig csak közönséges fénykép az, amit Trilby a díványa vankosa alatt talál, ahova jóakarói hirtelen eldugták a képet, hogy ő meg ne lássa. Az olvasókat ez az eltérés minden esetre érdekelné fogja. Egyébként a szöveg szóról-szóra azonos a Vigszínházban előadott darabbal. A könyvecske igen csinos kiállítású, nyomása tiszta és ékes. Kétségtelenül nagy kelete lesz, annyival inkább, mert az ára csak 15 krajczár. 20 kr. beküldése esetén a Lampel R.-fele udvari könyvkereskedés Budapesten bérmentesen küldi meg.

A rák életmódja. Heyring jószággazgató, ki alaposan megfigyelte a rák életmódját, megegyezik azokat a téves nézeteket és meseket, melyek a rákról forgalomban vannak. Minden rák egy meghatározott kerületben él, amelyből nem szokott kivándorolni. Rothadt vagy bűdös húst a rák nem eszik, friss húst is csak szükségből, legjobban a halat, békát, lucernát, loheret és egyáltalán a méz tartalmú növényeket szereti. Panczelját a rák nagy fájdalmak között veti le és ezt a levetett panczelt is fölémészti. A rák panczelja kiágul és a háta közepén megrepedez, mire a rák kibúvik belőle, ami könnyen megy és csak az olló és fark levetésénél kell jobban erőlködni. Minden ráknak megvan a maga lyuka, melybe a hidegebb időjárás beálltával visszahúzódik. Telen a rák nem dermed meg, nem alszik teli almot, mint ahogy hiszik, hanem mentül nagyobb lesz a hideg, magát a talajba annál mélyebben furja be. A ráknak nagyon sok ellensége van, amilyenek a ragadozó halak, rókák, sőt kutyák és ezenfelül a rákot az ugynevezett rákpestis is nagyon pusztítja. Legnagyobb ellenségei azonban a gyöngye fiók rákoknak maguk a szülők, melyek az apróságokat fölfalják. Nagy tevédecs, hogy a rákot az olyan hónapokban kell enni, amelyekben nincs R betű és Heyring szerint épp május, június, július és augusztus és ezenfelül november hónapokban kelene a kimelesi időt megállapítani. A rákot, miután kifogták, sötét helyen, pinczében öt-hat napig is el lehet tartani élve, világos helyen pedig vízben is csak egy-két napig él, szárazon és világosban pedig pár óra alatt megdöglik.

Haladás — Chinában. Pekingben most állították fel az első nyomdát európai mintára. A külügyi hivatal (csung-li-yamen) létesítette, első sorban hivatalos iratok sokszorosítására. Az ezer évnél hosszabb időn át használt fa-betűket először váltják fel ólom-betűk.

Meteorológiai jelentés jun. 2-től jun. 5-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
2	7	58.0	+17.0	—	10	—	
	2	58.1	+23.4	S ₂	4	—	+24.7 +14.0
	9	60.6	+17.6	—	1	—	
3	7	61.7	+17.0	NW ₃	3	—	
	2	59.3	+24.0	N ₂	7	● 19.0	+25.6 +15.0
	9	59.7	+17.0	—	8	—	
4	7	59.2	+17.0	SE ₂	4	● 10.0	
	2	57.2	+21.0	NE ₁	8	—	+24.7 +12.8
	9	57.8	+16.2	NE ₃	3	—	
5	7	58.6	+18.3	E ₂	1	—	
	2						
	9						

Kilátás: Változóan felhős futó esővel.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N — észak, S — dél, E — kelet, W — nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, △ = dara.

Apróságok.

A kis számító.

— Pistike, minek futkározol annyit? minek rontod a cipődet?

— De édes mama, az a handlé, aki hozzánk jár, azt ígerte, hogy játszó golyócskákat ad nekem rongyos cipőkért, hát csak igyekeznem kell talán, hogy mentől előbb rongyos cipőm legyen.

A főbaj.

Krispindy ur megtudja, hogy a felesége magasolja Kinceses bankárral. Kelletlen arccal szól:

— Ez aztán borzasztó! . . . Eppen Kincesessel . . . Lehetetlen többé megpumpolnom!

A pretendens vigasza.

Az aumalei herezegtől kérdezte egyszer Napolyban III. Napoleon nagykövete, hogy mint érzi magát.

— Köszönöm, jól vagyok — felelt. — Szerencsére az egészséget nem lehet konfiskálni.

Köszönet.

Számár huzza a taligát, de bizony fennakad és hasztalan nógatja a gazdája. Egy uri ember részvétellel nekigyürkőzik és átsegíti a taligát az akadályon, úgy, hogy a füles már tovább huzhatta a terhet.

A gazda megemelint kalapját és szól:

— Köszönöm szépen! Bizony egy számár kevés lett volna!

Közgazdaság.

A sárgarépa nagybani termesztése.

Nagyobb városok közelében, különösen pedig azóta, mióta a vidéki terméseket a budapesti vásárcsarnokban is értékesíteni lehet, a sárgarépa nagybani termesztése igen jövedelmező dolog. Erre vonatkozólag álljanak itt a következők:

Nagybani termelésre leginkább ajánlható a narancsszínű, óriási sárgarépa, a saalfeldi, avagy a vörös, édes Altringham. Éghajlat

dolgaiban nem válogatós, leginkább a nedves tavaszt s a hosszú őszt kedveli. Fontos dolog, hogy a talaj mély és porhanyós legyen; kavicsos, vagy nagyon agyagos területen nem érdemes termelni, általában véve ott, ahol a rozs jól megterem, sárgarépa is természetes. Termelésnél igen fontos továbbá, hogy a talaj tő trágya-erőben legyen, miért is a talaj erős trágyázása nagyon is kívánatos. Legalkalmasabb a szarvasmarhatrágya, ott azonban, hol a termésmennyiséget emelni, fokozni akarjuk, helyesen cselekszünk, ha mesterséges-trágyákat is alkalmazunk, melyek a sárgarépanál épp úgy, mint egyéb gyökér-növényeknél a termésmennyiséget még jó trágyaerőben lévő földben is rendkívül emelik. A szuperfoszfátot, de különösen a chili salétromot hálálja meg leginkább, előbbiből holdankint 100 kg-ot, az utóbbiból 50 kg-ot alkalmazva. A talajt őszzel 30 czm-re kell felszántani, mélyítőt eresztvén az eke után, tavasszal csak grubberoztatni kell a talajt, mire a vetés megkezdhető olyan módon, hogy a talajt sorhúzóval megjártatjuk s az így létesülő sorokba a magot kézzel elhintjük és pedig márczius végén, vagy április elején; szárazabb időben korábban, nedvesebb éghajlat alatt valamivel később. A magot gipszszel, esetleg homokkal, vagy fűrészporral keverten kell vetni s összekeverés előtt jól összedörzsölni, nehogy csomósodva legyen. Holdankint 2—3 kg-nál többet elvetni nem célszerű, különben igen sűrű lesz. Elvetés előtt a mag csiraképességéről meg kell győződni. Elvetés után a talajt egy könnyű hengerral meg kell jártatni.

Kikelés után a sorközök azonnal sekélyen megkapálándók gyomosítás céljából; amint a gyomok újra kinőnek, a második kapálás fogasítandó most már mélyebben. A második kapálás után kell a sárgarépat erjezni, akkor, amikor kisujj vastagok, úgy, hogy 8 czm-re álljanak egymástól, az erjezést csak eső után lehet végezni s addig kell várni, míg a talaj erre a célra elég puha. A szedés minél később eszközöltek, annál jobb, sőt a betakarítást korábban is lehet hagyni, mert a gyökereknek a téli fagy nem árt. Kézzel való szedésnél a villa-ásó használandó, de ekével is lehet. A gyökerek felszedése alkalmával a levézet róla eltávolítandó. Téltre vermekben — föld között — lehet elraktározni. Termésmennyiség 200—300 métermázsá holdankint, jó és szuperfoszfátot talajokon, 500—600 métermázsá is.

A hordóknak kénezéséről a boroknak első lefejtésekor.

A kénessavnak a borban való jelenléte a bor megvirágosodását és az ecetgombák képződését megakadályozza, de ezen eljárás által, ha az nem a kelió gonddal végeztetik, a bor végképpen erjedése is tetemes hátramaradást szenved. Ha a bor már teljesen ki van erjedve, akkor a hordóknak kis mértékben való kénezése csak előnyös lehet, mert az által a fent említett betegségek a bortól távol tartatnak. Ha azonban a bor még nincs teljesen kiejertve, akkor a kénezés esetén a borok további erjedése a kénessav hozzájárulása által meg lesz akadályozva mindaddig, míg vagy a kénessav hatása elenyészik, vagy pedig egy magasabb hőfok beállta az erjedést ismét előidézi. Többnyire mind a két esetben, egyszerre, a nyár elején szokott bekövetkezni, midőn azután a bor ismét zavaros lesz és erjedni kezd.

Nem helyes, ha a hibás és ismét erjedésbe

jött bor erősen kénezve lesz, mert ilyen esetekben azután rendszeren megtörténik az, hogy a bor hónapokon át sem tisztul meg, mert el lévén fojtva az erjedés, ez később ismételtlen beáll. A hordóknak erősen történendő kénezésének még azon hátránya is van, hogy annak, aki azt fogyasztja, főfájást, valamint egyéb rosszulletet is okoz, s hogy a bor durvább lesz.

Vörös boroknál a hordók tudvalevőleg nem lesznek kénezve azért, mert ez által a borok színüket veszítve, halványabbak lesznek; de azért egyes borbetegségek megakadályozására nézve mégis csak a kénessav az egyedüli szer, mely ily esetekben sikerrel alkalmazható.

Kénezés helyett, a vörösbort befogadására szánt hordók, jobbára borszeszszel lesznek kiegészítve, mi úgy történik, hogy bizonyos mennyiségű borszesz a hordóba öntetik, abban fel lesz rázva és azután meggyújtva. Ezen eljárásnál különösen figyelni kell arra, hogy ismétlés esetén a borszesz már csak egészen kihűlt hordóba töltsék, mert ellenkező esetben a még meleg hordóba öntött szeszből gőz fejlődik, mely a meggyújtásnál olyan robbanást idézhet elő, hogy a hordót darabokra tépve, a közelben lévő, hordóroncsok által és a szilánkoknak a testbe való behatása által, tetemes sérüléseket szenvedhetnek. A hordók kiegészítéséhez különben mindig kozmamentes borszesz használandó.

Piaczi árak.

Nagy-Kányed, 1897. június 3.

Buza legjobb	1	véka	1—
" közepszerű	"	"	—90
Kétszeres legjobb	"	véka	—80
" közepszerű	"	"	—75
Rozs legjobb	1	"	—80
" közepszerű	"	"	—75
Zab legjobb	"	"	—50
" közepszerű	"	"	—45
Kukorleza (tengeri)	"	"	—62
Burgonya	"	"	—30
Széna legjobb	egy szekér	"	8.—
Szalma legjobb	"	"	1.50
Bikkfa 1 köbm. keresztirakás nélkül, 1 m. hosszú	"	"	3.50
Cserfa 1 " " " " " "	1	"	2.50
Tölgyfa 1 " " " " " "	1	"	3.—
Faszén kemény	egy hektoliter	"	1.80
Marhahús	1 kilogramm	"	—40
Sertésbőr	"	"	—52
Szalonna	"	"	—72
Disznózsír	"	"	—80
Vöröshagyma	"	"	—
Fokhagyma	"	"	—

Csarnok.

A győzelem.

— Irta: Sallak Róza. —

(Folytatás.)

A néma, majdnem rémesen néma csendben, egy ajtó becsapódása hallatszik; valaki jön . . . az ifju nő felugrik; szemei úgy égnek s azok a kedves ajkak oly szendén, oly bájosan mosolyognak; előre hajlik, vár . . . a léptek mind közelebb-közelebb hangzanak, s a folyosón különös zavaros hang lesz hallhatóvá. A nyitva felejtett erkély-ajtón szélrohám tudul be, valamennyi lámpa egyszerre alszik el, s a hirtelen beállt sötétségben már csak tapogatózva lehet előre haladni; az ifju földesúr szemei hűzásokkal már majdnem a sötétséghez, úgy gondolja, czél-nál van: fölemeli fejét, kezét ráteszi a kilincsre, s ebben a perczen a parkfelőli bejárat ajtajával valaki hevesen rántja meg a csengettyű-zsinórt; a hang végig csillan a hosszú folyosón; az alsó folyosó felől siető léptek közelednek, már éppen okát

akarta megnézni a késői zajnak, amikor az emeleti folyosóról elzáró ajtó felnyit, s az inas gyertyával kezében, ura szobái felé siesett, de amint ott látta maga előtt pár lépésnyire, meghajolva nyújtja át a kis gyászszegélyű levelkét, mit lóhalálában hoztak.

Komoly sejtelemtől megkapatva vevé el az ifju gróf a levelet; s a nélkül, hogy szobáiba vonult volna, gyorsan nyitá föl; pár sort tartalmazott az egész:

„Ada haldoklik; én kérem, jöjjön azonnal.

Özv. Plump tábornokné.”

Dobay határozatlanul állt meg; milyen különösen kezdődik az ő nászéje! vajjon mit szólna hezzá neje? De lelkiismerete azonnal felszólalt: lesz ideje neje előtt hirtelen távozását kimenteni, de most okvetlenül mennie kell; csak úgy, futtában mondá a lépeső felső fokán levilágító inasnak, hogy meg kell mondani a grófnőnek; ne várjon reá. — — — — —

Az ifju nő még ugyanabban a figyelő helyzetben áll; csodálatos, a kilincs lepatant, s az ajtó zárva, nem nyílik mégsem. Mi ez? A léptek a folyosó tulsó végéről hangzanak fel megint; azután csend, most ujjal jön valaki. De ez nem volt a férje, megismerte a járásáról; ideje sem volt az ajtót bezárni; az inas már belépett, tiszteletteljes meghajlással állt meg az ajtóban, átadva az izenetet, aztán várt: nem lesz-e valami parancs számára, de bizony várhatott volna itéletnapjáig. A nő meg sem mozdult, rá sem nézett; s a szegény együgyű ember saját jószántából hozzá tévé: a gróf ur azonnal itthon lehet, csak lement a faluba; az özv. tábornokné hívatta sürgősen. S azzal, mint aki legjobban végzett mindent, tovább állott azzal a lomha, egyhangu járással, mi főképp a magyarok cselédeit jellemzi.

A grófnő szobalánya kíváncsi lévén, mi az a sok jövés-menés; kidugta a fejét éppen akkor, amikor János ott haladt el; a szobaleányok s komornák ideálja nagyobb bókot csapott neki, mint ott bent előbb az urnőnek; s ma estére megelégedve ennyivel is, most már igazán lement, s édes kéjérettel zárva szívébe a pillanatásokat, amiket a bodros Rika küldött utána.

Rika álmos volt, s az urnő még nem hívta; jó lesz, ha maga néz be. Az előbb már elrendezett mindent; ma különösen szeretne áldozni az álom istenének; az ut őt is kimerítette; aztán az a teméntelen gond, ami egy jó nevelésű komorna fején van, hogyan lehetne az új helyen tért foglalni, kijátszani a többi cselédség esztét. Ez a János éppen kapóra van itt, no várj csak; megemlegetted te a szöke Rikát.

A Jánosra való kedves emlékezés nem engedte vele észrevétni az ifju urnőjén történt változást, ami máskülönbben a szemes komorna figyelmét el nem kerüli. De most sietve tett-vett, s felve, hogy nehogy valamit mondjanak, még nagyobb sietséggel távozott.

*
Valami örült fájdalom ragadta meg Lélia lelkét; odahajta fejét, reszkető tenyerébe rejteti az arcát. S az az arc most olyan igen halovány, ajkai vonaglanak; elfátyolozott szemében megered a köny; alakja öszszegörnyed, kinosan vonaglik, időnként szívéhez kap; szenved. Iszonyu, végtelen lehet szenvedése; letörli arcát, de nedves lesz az a könyvtől megint, ujjait görcsösen kucsolja össze feje fölött: Istenem! szakítsd ki lelkemet, úgy fáj! Az aranykarika meg-

pattan s
hamvas-sz
megő alak
fölkél, im
keresi, az
az most h
az ő szes
mindig o

Dr. MAGY

Nagyenyed

Nyomatott
gyá

549—597

Aluliro
102. S-a
abrubbán
által abru
verospatak
nár Karol
ber hó 27
összesen 4
elégítési v
315 frt 7
78. tételé
1 varró g
gok nyilv
adatnak.

Mely i
idézett sz
nén, vag
leendő es
e. 10 ó
dékokok
az érinté
t.-ez 10
alul is e

Az el
t.-ez 10
fizetend
zendő in
megelőz
részükre
végrehaj
bejelent
dótt-nk
lenti

A tő
láján k
Kelt

4311

Sz. 127

Al

rudfa

nyito

600

iroda

kála

pitot

lyáz

6. §

nya

züle

jun

elké

fog

F

telj

A

köz

d.

ju

pattan s esengve hull alá, s az a gyönyörű, hamvas-szürke haj aláomlik, beborítja remegő alakját egészen. S nem veszi észre, fölkel, imbolyogva jut el a képig; szemeit keresi, azt a két, bizalommal csillogót, de az most homályos, nem látja tisztán — lehet, az ő szemét fátyolozta el a köny, mely még mindig omlik alá arcán.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

549—897 bgrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-ság 3690—1897. sz. végzése által abrudbányai dr. Pop Lőrincz ügyvéd ált. képvis. verespataki Gruber János javára, verespataki id. Bodnár Karoly ellen 306 frt tőke, ennek 1896 évi december hó 27. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 47 frt 60 kr perköltés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 897. sz. foglalt és 315 frt 77 krra becsült, a foglalási jegyzőkönyv 1-től 78. tételéig, különböző nemű üzleti áru, házi butorai, 1 varró gép, 6 liter allaseh és íróasztalból álló ingóságok nyilvános árverés útján, együttes tömegben eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró-ság idézett sz. kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperes lakasan és üzletben Verespatakon leendő eszközésére 1897. évi június 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is eladatni fognak.

Az elarverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elarverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1897. évi május hó 25. napján.

Szabó Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

4311 1—1

Sz. 1278—897. kig.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérmegye verespataki járás abrudfalvi körjegyzői állásra pályázatot nyitok és felhívom azokat, kik ezen 600 frt évi fizetés, 66 frt lakbér, 48 frt irodai általány, valamint a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjakkal javadalmazott állásra pályázni kívánnak, az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában előírt képességi bizonyítvány nyal szabályszerűen felszerelt, sajátkezüleg irt folyamodványaikat folyó évi június hó 26-ig hozzám adják be; elkészen beérkezett pályázatokat nem fogadok el.

Pályázók a magyar és román nyelvet teljesen kell bírják.

A választás Abrudfalva községben a községházánál folyó évi június hó 28-án d. e. 10 órakor fog megtartatni.

A megválasztott köteles állását f. évi július hó 1-én elfoglalni.

A verespataki járás főszolgabírójától. Verespatakon, 1897. évi máj. hó 29-én.

Imreh Károly,

főszolgabíró.

1129 1—3

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztricsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget.

Tisztelettel

BEOCSINI CEMENT UNIÓ.

Nagyenyedi bizományosunk **Bisztricsány Lajos** ur **1 frton felüli vetemény- és virágmagvak rendelésénél 5%-ot visszafizet** a rendelőknek. A magvak jóságáról és frissességéről jót állunk.

Mauthner Ödön.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinék ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

Legjobb **Vermorell permetező** és külön részek is lesznek raktáromon, valamint legjobb, legerősebb **kékkő** legjutányosabban nálam szerezhető be.

Javitott **Wermorell-szerkezetű peronospora fecskendők**et **15 frt 50 krért** teljes jótállás mellett ajánlok.

Teljes tisztelettel

Bisztricsány Lajos.

1028 16—52

Friss székegy turo és carhol mindig kapható.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben

csakis, mint eddig, ezentul is
Eszéken, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztítálságokat biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mozsdóvíz	40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.	
1 tégely kézpaszta	60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beigtatott védjeggyel el van látva, és kéretik a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1086 8—12

Sz. 2311-96. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „The Gresham Life Assurance Society Limited” részvénytársaság végrehajtónak Muntean Simón végrehajtást szenvedő ellen 177 frt 40 kr s jár iranti végrehajtás ügyében a Balázsfalva város I. rész 195 sz. tjkvben A + 1. rend sz. alatt foglalt 250, 251 nr. sz. ingatlanára 470 frt megállapított kiküldési árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1897. évi június hó 25 én d. e. 10 órákor előírt telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi I.X. t. cz. 42. §-ban jelzett arfolyammal számított óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. I.X. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiadott szabályszerű elismervényt amszolgáltatni.

A kir. járásbírósg telekkönyvi kiadóhivatala.
Balázsfalva, 1897. március hó 5-ek.

Silbermann Mór,
tkvi kiadó.

1133 1-1

Sz. 1843-897.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye alvíncezi járásában Alvíncezi székhelylyel rendszeresített **körorvosi állásra**, mely előleges havi részletekben fizetendő 500 frt fizetés s 150 frt uti átalány s végül községekkel egyezkedés útján megállapítandó gyógykezelési díjak élvezetével van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

A jelzett körhöz összesen 11 község tartozik, melyek mindenikét a körorvosnak havonként kétszer kell meglátogatnia.

Szegények ingyen gyógykezeltetnek. Szabályszerű folvamodások folyó évi július hó 15-ig előírtotthoz lesznek beküldendők.

Választás 1897. évi július hó 17-en fog az alvíncezi községi irodában megtartatni.

A járási főszolgabírótól.

Alvíncezen, 1897. május hó 31-én.

Pongrácz,
főszolgabíró.

1132 1-3

ZONGORÁK.

Kitűnő szerkezetű, szép hangzású, magasabb igényeket teljesen kielégítő **ZONGORÁKAT** jutányos áron kaphatni

Nagy-Enyeden Weinrich Frigyes
luth. tanítónál.

Megjegyzem, hogy én a fősulyt nem annyira a zongorák külső kiállítására, mint azoknak kellően hangolt és precíz játékára fektetem, valamint a zongorákat kedvezményes fizetési feltételek és jóállás mellett árusítom.

1088 3-3.

Legbiztosabb szer
székrekedés, étvágytalanság, gyomorfájás és az ebből eredő bajok ellen a Zenke Zoltán

BARÁT-ITAL

növényeszer gyomor-likőr készítménye.

Használati könyvvel együtt egy üveg ára
40 és 80 kr.

Kapható Nagy-Enyed minden fűszerkereskedésében, továbbá a készítőnél utárvet mellett H.-M.-Vásárhelyen.

Csak a „barát” védjeggyel ellátott valódi!

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi, valamint az osztr. es. kir. ker. miniszter urak által kihirdetve és törv. védve. 1103 9-10

Zacherlin

hatása bámuatos! Felülmulhatatlanul öl!

biztosan és gyorsan mindennemű kártékony rovarokat, s ezért, mint a maga nemében a világon páratlan szer, híressé és milliók által keresetté lett. Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A „Zacherl” név.

Kapható a következő czégeknel:

Nagy-Enyeden: Bisztricsány Lajos.	Gyulafehérvárt: Fingerhut Jakab.	Abrudbánya: Molnár Árpád.
„ Cirner J. József.	„ Fröhlich Gyula.	Maros-Ujvár: Virág Tamás
„ Winkler János	„ Jakabffy Albert.	„ Mendel Izidor.
	„ Szentgyörgy Mór.	
	„ Wallentin L.	

1043 -10